

Stigende beskæftigelse og arbejdstid for seniorer – både blandt lavt- og højtuddannede

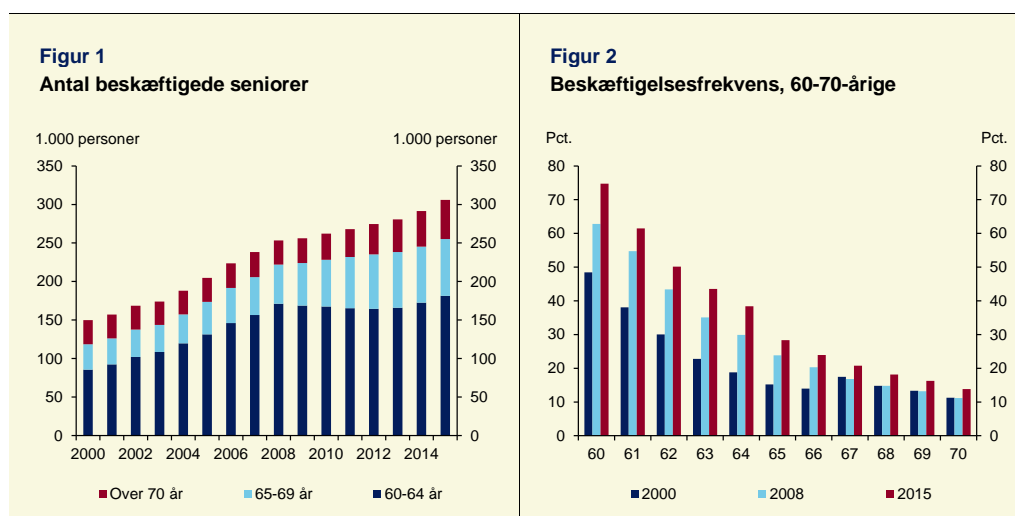
Beskæftigelsen for seniorer har været stigende gennem en årrække – både for personer i alderen 60-64 år og for personer over pensionsalderen. Finansministeriet har tidligere analyseret udviklingen i beskæftigelsen blandt seniorer, *jf. Reformen har styrket seniorers beskæftigelse, januar 2017* og *De ældre bliver længere på arbejdsmarkedet, februar 2017*.

Denne analyse fokuserer på beskæftigelsesudviklingen fordelt på hoveduddannelsesgrupper og viser at:

- Den stigning i beskæftigelsesfrekvensen for personer over pensionsalderen, der har fundet sted i de senere år, gælder både ufaglærte, faglærte og personer med videregående uddannelser.
- I 2015 er næsten 70 pct. af de beskæftigede seniorer (over 65 år) enten ufaglærte eller faglærte.
- Samtidig med at beskæftigelsen for de ældre er steget, er også den gennemsnitlige arbejdstid steget for lønmodtagere over 65 år. Det gælder for alle hoveduddannelsesgrupper – men særligt for ufaglærte.

Seniorers beskæftigelsesfrekvens er steget på tværs af uddannelsesgrupper

I løbet af de seneste 15 år er beskæftigelsen for personer over 65 år omtrent fordoblet, fra 64.000 personer i 2000 til 124.000 personer i 2015, *jf. figur 1*.

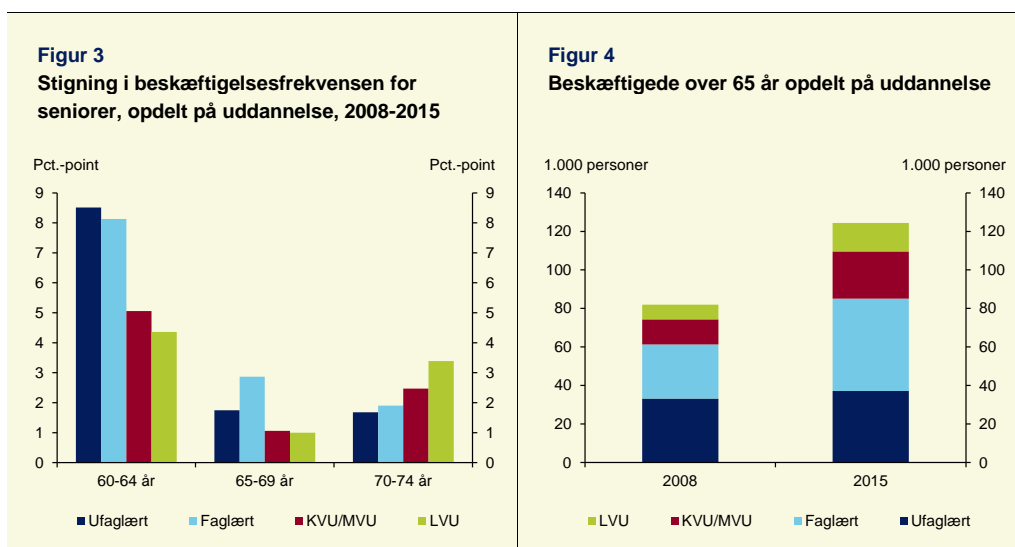

Anm.: Opgørelsen er baseret på Danmarks Statistiks registerbaserede arbejdsstyrkestatistik. Der er databrud i 2008.
Kilde: Egne beregninger på Lovmodellens datagrundlag.

Stigningen i beskæftigelsen afspejler primært, at beskæftigelsesfrekvensen for seniorer er steget, *jf. figur 2*, men afspejler også, at der er blevet flere ældre i perioden.

Nye tal viser, at stigningen i beskæftigelsesfrekvensen for seniorer omkring pensionsalderen både gælder for ufaglærte, faglærte og personer med videregående uddannelser. I perioden fra 2008 til 2015 er beskæftigelsesfrekvensen for seniorer i alderen 60-69 år steget mere for ufaglærte og faglærte end for jævnaldrende seniorer med videregående uddannelser, *jf. figur 3*.

En uddannelsesopdeling af beskæftigelsen for seniorer over 65 år viser samtidig, at 85.000 ufaglærte og faglærte er i beskæftigelse. Det svarer til næsten 70 pct. af den samlede beskæftigelse for personer over 65 år, *jf. figur 4*. Det er således ikke ”kun” højtuddannede, der vælger at arbejde efter pensionsalderen.

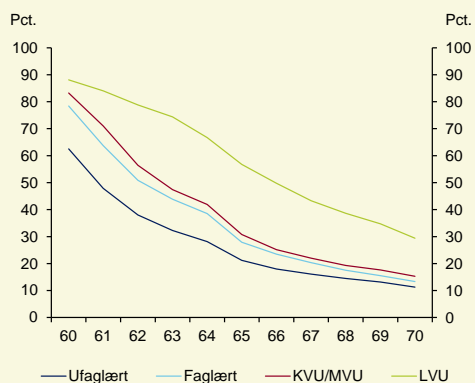
Anm.: Opgørelsen er baseret på Danmarks Statistiks registerbaserede arbejdsstyrkestatistik. Ufaglærte omfatter personer med grundskole eller en gymnasial uddannelse som højeste fuldførte uddannelse samt personer med uoplyst uddannelse.

Kilde: Egne beregninger på Lovmodellens datagrundlag.

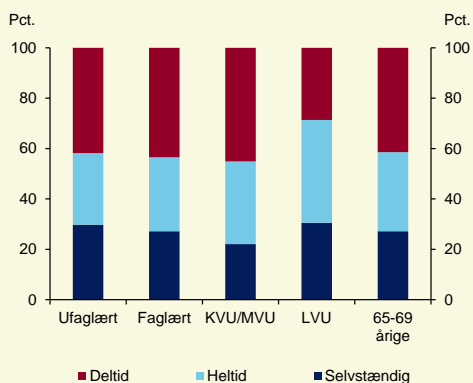
Selvom en relativt stor andel af de beskæftigede over pensionsalderen er ufaglærte eller faglærte, er det for disse uddannelsesgrupper en mindre andel, der er i beskæftigelse efter pensionsalderen, end for personer med videregående uddannelser. Det er navnlig ældre med lange videregående uddannelser, der har en relativt høj beskæftigelsesfrekvens efter pensionsalderen, *jf. figur 5*.

Deltidsansættelser og selvstændige udgør en forholdsvis stor andel af beskæftigelsen blandt seniorer over pensionsalderen. Blandt de 65-69 årige i beskæftigelse i 2015 udgør deltidsansatte omkring 40 pct. af beskæftigelsen, mens selvstændige og lønmodtagere på heltid (over 32 timer om ugen) hver udgør omkring 30 pct. af beskæftigelsen, *jf. figur 6*.

Figur 5
Andel i beskæftigelse opdelt på uddannelse og alder, 2015

Figur 6
65-69-årige i beskæftigelse opdelt på arbejdsomfang/-type, 2015

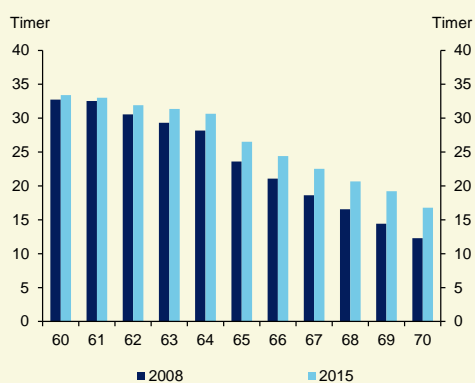

Anm.: Opgørelsen er baseret på Danmarks Statistiks registerbaserede arbejdsstyrkestatistik.
Kilde: Egne beregninger på Lovmodellens datagrundlag.

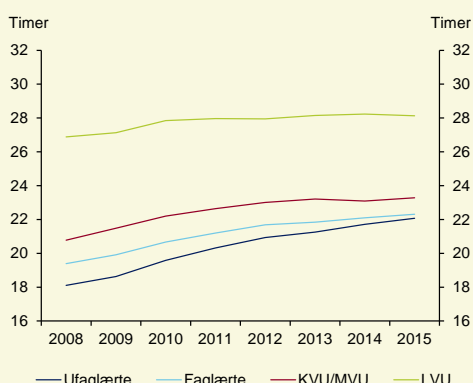
Seniorernes arbejdstid er steget – særligt for ufaglærte

Stigningen i beskæftigelsesfrekvensen blandt seniorer siden 2008 afspejler primært en stigning i andelen af ældre, der er fuldtidsbeskæftigede. Det indebærer, at den gennemsnitlige arbejdstid for de beskæftigede seniorer er steget. Det gælder både for aldersgrupperne op til pensionsalderen og for lønmodtagere over pensionsalderen, *jf. figur 7*.

Figur 7
Gennemsnitlig ugentlig arbejdstid for lønmodtagere opdelt på alder

Figur 8
Udvikling i den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid for 65-69-årige lønmodtagere

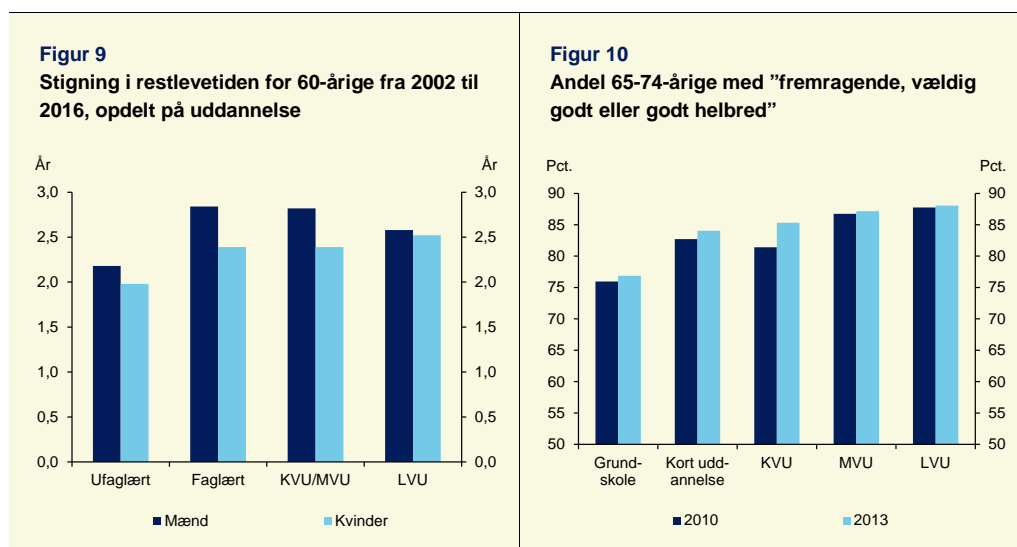

Anm.: Den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid er beregnet som forholdet mellem henholdsvis fuldtidsbeskæftigelsen og lønmodtagerbeskæftigelsen (i hoveder) normeret til 37 timer opgjort i 2.-4. kv. Opgørelsen af fuldtidsbeskæftigelsen og antal lønmodtagere er baseret på Danmarks Statistiks register over beskæftigede lønmodtagere. Dette register er baseret på arbejdstidsoplysninger indberettet til SKAT's eIndkomstregister og afspejler som udgangspunkt betalte løntimer.

Kilde: Egne beregninger på Lovmodellens datagrundlag.

En opdeling på uddannelsesgrupper viser, at den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid for 65-69-årige er steget for alle uddannelsesgrupper i perioden 2008 til 2015 – og stigningen har været størst for ufaglærte, *jf. figur 8*.

Stigningen i beskæftigelsen og arbejdstiden blandt seniorer afspejler blandt andet, at de ældres helbredstilstand gradvist er blevet forbedret. En analyse fra Finansministeriet har for nylig vist, at levetiden for 60-årige er steget forholdsvis kraftigt i de seneste 10-15 år for alle uddannelsesgrupper, *jf. figur 9 og Stigende levetider for alle befolkningsgrupper, april 2017*. Samtidig viser tal fra den Nationale Sundhedsprofil, at andelen af ældre med ”fremragende, vældig godt eller godt” selv vurderet helbred er steget lidt for aldersgruppen 65-74 år fra 2010 til 2013. Stigningen gælder for alle hoveduddannelsesgrupper, *jf. figur 10*.

Anm.: Restlevetiden for 60-årige i figur 9 er beregnet på baggrund af 2-årige dødelighedstavler. På grund af ufuldstændige uddannelsesoplysninger om personer født før 1922, er de aldersfordelte dødeligheder opdelt på uddannelse op til 79-års alderen. Det bidrager til, at de beregnede uddannelsesforskelle i restlevetiderne undervurderes, men det påvirker ikke systematisk udviklingen i de uddannelsesmæssige forskelle i restlevetiden. I figur 10 er selv vurderet helbred belyst med spørgsmålet *Hvordan synes du, dit helbred er alt i alt?* Personer, der svarer ”fremragende”, ”vældig godt” eller ”godt”, indgår i figur 10. I figur 10 angiver ”kort uddannelse” fortrinsvis personer med erhvervsfaglig eller gymnasial uddannelse.

Kilde: Sundhedsprofil2013.dk og egne beregninger.